

מדינת ישראל

משרד החינוך

סמנכ"ל בכיר ומנהל המינהל הפדגוגי

ירושלים, י"א אלול תשע"ה
26 אוגוסט 2015

אסמכתא : 0288/15/HOZ

אל: מנהלי בתי"ס שש-שנתיים
מנהלי חטיבות הביניים
מנהלי מחלקות החינוך ברשויות המקומיות
מנהלי המחוזות
המפקחים הכוללים במחוזות

תקן השעות בחטיבות הביניים בשנת הלימודים התשע"ו בחינוך הרגיל

1. **כללי**

ההנחיות להלן מטרתן לסייע בידי המנהלים והמורים בארגון הלימודים ובעמידה במסגרת תקן השעות העומדת לרשות ביה"ס (אין לחרוג מתקן השעות המוקצות לביה"ס).

בחלוקה הפנימית של שעות התקן בבית הספר יש להבטיח קיומו של סדר העדיפות הבא:

 - 1.1 שיבוץ המורים הקבועים על פי היקף עבודתם והמחויבות הפרופסיונאלית אליהם.
 - 1.2 הקצאת כל שעות האורך לכיתה, עפ"י המסגרת המחייבת להוראת מקצועות הליבה.
 - 1.3 שמירה על מסגרת השעות המוקצות ושיבוץ על פי הכללים המחייבים. בהתאם להנחיות מתנ"ה תשע"ו.
 - 1.4 הקצאת 2 שעות שבועיות לכיתה נורמטיבית בשכבות ז, ח, לתוכנית "מורשת - תרבות ישראל" (ייעוד 69), בחטיבת הביניים בחינוך הממלכתי במגזר היהודי.
 - 1.5 הקצאה 2 שעות שבועיות לכל כיתה בשכבה ט' עבור לימוד המקצוע "אזרחות" (ייעוד 57).
2. מתווה התוכנית הדיפרנציאלית אשר החלה בשנה"ל תשע"ה מבוססת על עיקרון שיווין הזדמנות לכל תלמיד ותלמיד במערכת החינוך.
לצורך כך הוגדלה מכסת שעות הטיפוח תוך מתן דגש לתוספת שעות הטיפוח לעשירונים הגבוהים. תוספות אלה יינתנו באופן הדרגתי עד ליישום מלא של התוכנית הדיפרנציאלית בשנת הלימודים התשע"ט.
- 2.1 **שיפור הישגים** - מקור: (31) ייעודים: שפת אם (06) תיגבור לימודים (02) מתמטיקה (94) מדעים (76) מיצוי ומצוינות (52) – בשנה"ל תשע"ה הוקצו שעות במקור זה ובייעודים המפורטים, לשנה"ל תשע"ו יוקצו 67% של שעות שיפור הישגים (בסיס החישוב יהיה על פי הכללים שהיו נהוגים בשנה"ל תשע"ה) השעות יוקצו במקור: שיפור השגים (31) ייעוד: (09) יוזמות חינוכיות.

עמוד 1 מתוך 21

מדינת ישראל

משרד החינוך

סמנכ"ל בכיר ומנהל המינהל הפדגוגי

2.2 ממקור שעות ממ"ד (08) ייעוד : חמ"ד (67) בתשע"ו יוקצו 2.34 ש"ש לכל כיתה נורמטיבית. בסוף הדרך, בשנה"ל תשע"ט ההקצאה בנושא זה תהיה 1 ש"ש לכיתה נורמטיבית.

2.3 הקצאת שעות התקן למקצועות הלימוד תעשה בהתאמה להנחיות הקצאת התקן במתנ"ה תשע"ו, בהלימה למגזר וסוג פיקוח כמפורט בהנחיות.

3. הקצאת שעות תקן

3.1 האחריות לתכנון ולדיווח על ניצול שעות התקן מוטלת על מנהלי בתי הספר. מספר השעות העומדות לרשות בית הספר יחושב ע"י המנהל לפי הנתונים של תחזית הכיתות והתלמידים שיכין המנהל.

בידי המנהלים ניתנים הכלים הניהוליים הנדרשים לביצוע תחשיב התקן הבסיסי, השעות לעולים.

3.2 תהליך העדכון השוטף של מצבת התלמידים, מחייב את מנהלי בתי הספר. העדכון משמש לבקרה ולמעקב אחר ניידות תלמידים וכמידע על נשירה ומצע וטיפול ולהחזרתם למסגרות לימודיות בבתי הספר, תוך קביעת ההקצאה הסופית של התקן.

3.3 התקן הבסיסי

הקצאת שעות הלימוד, מהתקן הבסיסי לתלמיד ולכיתת האם, תתבסס על פי טבלת ההקצאה המפורטת בנספח ב' – הטבלה מבוססת על מסגרת תקציבית מוגדרת ואין לחרוג ממנה שכן משמעות החרیגה היא חריגה מתקציב.

אין להפעיל כתות חסרות (כתה חסרה - עד 20 תלמידים), כיתות אלה אינן מתוקצבות ולפיכך אגף אמח"י לא יקצה שעות לכתה חסרה.

מנהל בית הספר ידווח למנהל המחוז באמצעות מנהל מחלקת התקן במחוז על קיומן של כיתות חסרות מוקדם ככל האפשר, כדי לבדוק את אפשרויות האכלוס והוויסות של תלמידים או מורים.

במידה ואישור לכתה חסרה יינתן על ידי הנהלת המחוז, הפעלתה של כתה חסרה זו ותקצובה ייעשה מתוך המאגר המחוזי.

3.4 הפחתת גודל כיתה נורמטיבית בשכבה ז', ח', ט'

החל מתש"ע שונתה הקצאת שעות התקן לכתה בחט"ב בהתאם למדד גודל כתה, שנקבע בהתאם למדד טיפוח הבית ספרי, בשנה"ל תשע"ה חודש המדד, והשפיע על תחשיב כיתות ז', בתשע"ו יצמח לכיתות ז-ח. המדד יקבע מחדש בשנה"ל תשע"ט
כיתה נורמטיבית הינה על פי מדד גודל כיתה בית ספר (מדד גודל הכיתה הוא נגזרת ממדד הטיפוח של ביה"ס) כמפורט להלן:

עמוד 2 מתוך 21

מדינת ישראל

משרד החינוך

סמנכ"ל בכיר ומנהל המינהל הפדגוגי

מספר מירבי של תלמידים בכיתה	מדד גודל כיתה
40	1
39	2
38	3
37	4
36	5
35	6
34	7
33	8
32	9
32	10

3.5 שכבה אשר תמנה עד 40 תלמידים, כל תלמיד מעל מספר התלמידים בכיתה (עפ"י מדד גודל

כיתה בית סיפרי) נורמטיבית יתקצב ב-2 ש"ש.

אופן חישוב הכיתה הנורמטיבית לשכבה ז', ח' ו-ט':

מספר התלמידים בשכבה חלקי מספר התלמידים (לפי מדד גודל כיתה של המוסד עפ"י הטבלה המופיעה למעלה). לדוגמא: אם מספר התלמידים בשכבה הוא 67 ומדד גודל כיתה הינו 10 – לפי הטבלה למעלה מספר התלמידים לכיתה נורמטיבית הינו 32, לפיכך יהיו בבית הספר בשכבת גיל זו 3 כיתות נורמטיביות לפי החישוב $67 : 32 = 2.09$.

כיתה 1 = 22 תלמידים כיתה 2 = 22 תלמידים כיתה 3 = 23 תלמידים

מספר התלמידים המירבי שנקבע לכיתה נורמטיבית על פי מדד גודל הכיתה, יופיע בפרטי מוסד ב"תקנט".

מנהלי בתי הספר יכינו את תחזית הכיתות והתלמידים לשנת הלימודים התשע"ו. במידת הצורך הם ייעזרו במחלקת החינוך ברשות החינוך המקומית, במפקח/ת על בית הספר ובמנהל/ת המחלקה לתקן במחוז. באחריות מנהלי בתי הספר לשמור על מסגרת תקן המתקצבת שכן, אי שמירה משמעותה חריגה מתקציב המדינה.

לאחר הכנת התחזית יחשב כל מנהל בית ספר את תקן השעות העומד לרשותו (ראו נספחים א ו-ב). באחריות המנהלים לתכנן את שיבוץ התלמידים בכיתות ושקביעת המורים המלמדים על בסיס של 95% מהשעות המגיעות לבית הספר, על פי התחזית שהוכנה.

מנהל בית הספר אחראי **אחריות אישית** להכנת תחזית הכיתות והתלמידים לשנת הלימודים התשע"ו ולמניעת חריגה בניצול שעות התקן.

עמוד 3 מתוך 21

מדינת ישראל

משרד החינוך

סמנכ"ל בכיר ומנהל המינהל הפדגוגי

3.6 מחלקת התקן במחוז תשלח למנהל בית הספר טופס ממוחשב על מספר התלמידים והכיתות. מנהל בית הספר יעדכן את מספר התלמידים והכיתות הצפויים בשנת הלימודים התשע"ו נוסף לכך יצוין בכל שכבה מספר הכיתות (ולא הקבוצות) אשר תלמדנה שפה זרה שנייה, ערבית ו/או צרפתית. מספר הכיתות הלומדות שפה זרה שנייה בכל שכבה לא יעלה על סך כל מספר הכיתות הנורמטיביות באותה שכבה.

את הטופס יש להחזיר למחלקת התקן במחוז.

תאריך תחילת איסוף המצבת יחול ב- **1.7.2015** י"ז בתמוז תשע"ה. במהלך איסוף המצבת תימסר גם הצהרת מנהל/ת מעודכנת חתומה על ידם (בנוסף למסמך האוטומטי שמערכת המנכ"ס מפיקה) תועבר למטה מצבת תלמידים בלבד.

עם פתיחת שנת הלימודים ב- **1 בספטמבר** י"ז באלול תשע"ה, ואחרי קבלת כל התלמידים ללימודים, ישלחו מנהלי ביה"ס למטה מצבת תלמידים עדכון המבוסס על מספר התלמידים הנכחים בפועל בביה"ס.

ניתן לראות את הצהרת המנהל המעודכנת במערכת התקנט, והיא תהווה בסיס לבדיקות ובקורות שיערכו ע"י אגף תקן במחוז.

מנהלי בתי הספר ימשיכו, כאמור, לדווח באופן שוטף על שינויים במספר התלמידים למטה מצבת התלמידים בלבד ובאחריותם לוודא שלא נעשתה חריגה ממכסת שעות התקן הבסיסי המגיעה לביה"ס על פי טבלת ההקצאה.

שעות הלימוד 3.7

מנהלי בתי הספר מתבקשים לוודא שמכסת השעות הכוללת תאפשר לקיים את מתכונת שעות ההוראה שנקבעה בהנחיות ל"ארגון הלימודים וחלוקת השעות". כמו כן יש לוודא שהשעות שהוקצו לתקן הבסיסי, תהיינה "שעות אורז" בלבד. אין להמיר שעות הוראה לשעות אחרות כמו לשעות תפקיד או שעות לתכניות תוספתיות אחרות. שעות התקן מיועדות למטרתן המוגדרת בלבד ועל פי הכללי המפורטים במסמך זה ובמסמך מתנ"ה.

<http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/MinhalPedagogi/matana/2016.htm>

שעת הסיום של יום הלימודים לפי מספר שעות האורז הניתנות באותו יום לתלמיד מבוססת על התחלת יום הלימודים בשעה 08:00. כל שינוי בשעת ההתחלה מחייב התאמת שעת הסיום.

עפ"י הנחיית הנהלת המשרד אין ללמוד בשעת אפס בכל מערכת החינוך! בבתי ספר המבקשים ללמד 5 ימים בשבוע וקבלו אישור מנהל המחוז, מותרת להם האפשרות ללמד גם 9 שעות באחד מימי השבוע.

4. הקצאת סלים ייחודיים

4.1 סל הטיפוח

חלקו היחסי של בית הספר בתקציב הטיפוח (ניקוד ההקצאה) נקבע על יסוד מדד הטיפוח של בית הספר, מספר התלמידים ואחוז בתי"ס שיהנו ממשאבי הטיפוח על פי החלטות המשרד.

עמוד 4 מתוך 21

מדינת ישראל

משרד החינוך

סמנכ"ל בכיר ומנהל המינהל הפדגוגי

חישוב סל הטיפוח מתבצע ברמת תלמידים, כך שכל תלמיד מקבל "עשירון" ומדד הטיפוח של המוסד הינו הממוצע של עשירוני התלמידים בבית הספר. המדד הינו אחיד לכל המגזרים ומחושב עבור כולם ביחד.

להלן מרכיבי המדד:

השכלת הורים (המשכיל ביותר)	40%
הכנסות לנפש	20%
פריפריאלית	20%
ארץ לידה/ארץ מצוקה	20%

לבתי ספר חדשים, המתוכננים להיפתח בתשע"ו ואשר יהיו זכאים על פי הקריטריונים, תוקצנה שעות טיפוח בשנה הראשונה בהתאם לממוצע המדד של הרשות שהם שייכים אליה.

אופן הפעלת שעות הטיפוח מפורט בנספח ג' של חוזר זה. יצוין כי בתי הספר מחויבים לקבל את אישור המפקח הכולל, הממונה הפדגוגי המחוזי לתקצוב הדיפרנציאלי והממונה המחוזי מטעם אגף שח"ר לתכניות הטיפוח ולשלבן בתכניות העבודה הבית-ספריות.

מכסת השעות להקצאה ישירה לבתי-הספר תעמוד על 90%.

כל מחוז יקבל את רשימת בתי הספר והודעה על מכסת השעות להקצאה, כפי שנקבעו על ידי הנוגעים בדבר, עפ"י הקריטריונים למדד הטיפוח.

4.2 תלמידים עולים ותלמידים תושבים חוזרים:

4.2.1 הקצאת שעות עבור רכישת השפה העברית לתלמידים עולים:

משרד החינוך מקצה לבתי הספר שעות תקן עבור תלמידים עולים על פי תאריך עלייתם. השעות נועדו להקניית השפה העברית ולתגבור לימודי תלמידים עולים ואין לנצל למטרות אחרות

4.2.2 אופן הקצאת השעות לתלמידים עולים חדשים

הקצאת השעות עבור תלמידים עולים נעשית באופן אוטומטי, לאחר עדכון במצבת התלמידים.

להלן מפתח הקצאת השעות על פי שכבות הגיל

- למי שעלה מאתיופיה לאחר 1.1.20110 – תקצוב השעות לפי הטבלה בנספח א'.
- למי שעלה משאר המדינות לאחר 1.1.2014 – תקצוב השעות לפי הטבלה בנספח א'.

4.2.3 הקצאת שעות לשיפור השפה ולהשלמת פערים במקצועות הלימוד לתלמידים עולים

ותיקים

תלמידים עולים שסיימו את רכישת השפה העברית כשפה שנייה ברמת הבסיס ועברו בהצלחה את מבדקי המדף עדיין זקוקים פעמים רבות לתגבור ולהעשרת השפה וכן להשלמת פערים במקצועות הליבה. לשם כך התלמידים זכאים להקצאת שעות בהתאם לקריטריונים האלה

- למי שעלה מאתיופיה מ-1.1.2005 ועד 31.12.10 יוקצו 0.5 שעות שבועיות לתלמיד.

• עמוד 5 מתוך 21

מדינת ישראל

משרד החינוך

סמנכ"ל בכיר ומנהל המינהל הפדגוגי

4.2.4 תלמידים תושבים חוזרים

- א. כל תלמיד תושב חוזר בחטיבת הביניים ובחטיבה העליונה ששהה בחו"ל לפחות 4 שנים מלאות ורצופות ושב לישראל לאחר התאריך 1.1.2014 זכאי להקצאה של שעה שבועית ייחודית אחת לשיפור העברית והשלמת פערים במקצועות הלימוד.
- ב. מנהל בית הספר יבקש את השעות עבור התלמידים התושבים החוזרים וישלח למפקחי/מרכזי קליטת תלמידים עולים במחוזות את טופס פרטי הנוסע המעיד על שהייתם בחו"ל בהתאם להגדרת תלמיד תושב חוזר.
- ג. המפקחים והמרכזים של קליטת תלמידים עולים במחוזות יבדקו את טופס פרטי הנוסע ויאשרו את הקצאת השעות לאחר קבלת מערכת השעות של התלמיד ממנהל בית הספר.
- ד. המורים המלמדים את התלמידים התושבים החוזרים יהיו מתחום הוראת השפה או ממקצועות הלימוד שבהם התלמיד מקבל תגבור.
- ה. מנהל בית הספר יוודא שיתווספו שעות לתגבור התלמידים בהתאם לצורך מסל השעות הפרטניות.
- ו. מחנך הכיתה יעקוב אחר התקדמותם בלימודים של התלמידים התושבים החוזרים בעזרת תיק תושב חוזר המצוי באתר האגף.

באתר זה, יתעדכנו רשימת מפקחי ומרכזי קליטת תלמידים עולים במחוזות, וכן התוכניות המוצעות ע"י אגף קליטת תלמידים עולים.

<http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Olim/Odot/Kela/Segel.htm>

4.3 ערבית וצרפתית כשפה זרה שנייה

על פי ההנחיות לארגון הלימודים ומערכת השיעורים לחטיבות הביניים, החל משנת הלימודים התשנ"ז חלה חובת לימוד ערבית או צרפתית כשפה זרה שנייה בכיתות ז'–ט', בהיקף של 3 ש"ש חובה. בחינוך היהודי בלבד. לפיכך, לתקן השעות הבסיסי נוספה ש"ש אחת לכל כיתה ללימוד ערבית או צרפתית, כשפה זרה שנייה (כפוף לדיווח מנהל ביה"ס למערכת התקן במחוז). בנוסף לשעות שיוקצו מתוך התקן. התוספת של ש"ש אחת לתקן הבסיסי המירה את סל השעות שחולק בעבר על ידי המפמ"רים לערבית ולצרפתית. בתי ספר שלא יעמדו בהגדרה זו לא יוכלו לקבל את תוספת השעות המיועדת להוראת שפה זרה שנייה. על מנהל בית הספר להודיע על מספר הכיתות הלומדות שפה זרה שנייה, כמפורט בסעיף 3.6 לעיל.

עמוד 6 מתוך 21

מדינת ישראל

משרד החינוך

סמנכ"ל בכיר ומנהל המינהל הפדגוגי

4.4 מאגר מחוזי

המאגר המחוזי יוקצה בהיקף של 0.85 ש"ש לכתה, על פי מספר הכתות הנורמטיביות נכון לחודש מאי 2015 (נתוני מצבת). תוספת השעות שניתנת למאגר המחוזי מיועדת לפתרון כל הבעיות במחוז, כאשר על מנהלי המחוזות מוטלת החובה לפתור קודם את כל הבעיות הפרופסיונאליות במחוז.

4.5 סלים מרכזיים

4.5.1 אגף אמח"י מעביר לרפרנטים על הסלים המרכזיים האחראים את המכסה העומדת לרשותם, בכל נושא.

4.5.2 חלוקת השעות תוגש על ידי הרפרנטים בצירוף נספח המפרט את המטרות, קריטריונים ודרכי הבקרה של השעות המחולקות על ידו.

4.5.3 אגף אמח"י יקצה את השעות למחוזות, אשר יקצו שעות אלה לבתי הספר.

4.5.4 הרפרנטים הממונים על הנושאים, נתבקשו לא להודיע על חלוקת השעות בדרך אחרת, על מנת למנוע התחייבויות כתוצאה ממסירת הודעה בע"פ.

4.5.5 מנהלי בתי"ס אינם רשאים להפעיל את השעות, כל עוד לא עודכנו הנתונים במערכת משכית - "תקנט".

4.5.6 להלן הנושאים הנכללים בקטגוריה זו: חינוך אישי, עתודה מדעית, גלוב מרכזים ימיים, חינוך גופני, מחוננים, מצטיינים, כישורי חיים, מחול, שעות רווחה, בתי"ס ניסויים, שוויון בין המינים, בטיחות בדרכים, בתי"ס קהילתיים, שעות חמ"ד (להפרדה מינית, רבנים, שעות תורניות) שילוב תלמידים מתקשים בחט"ב, יוזמות חינוכיות ערבים, יוזמות חינוכיות דרוזים.

בתי ספר יוכלו להשתמש בשעות הסלים המרכזיים, כשעות הוראה בלבד, אין להקצות מסלים אלו לשעות תפקיד.

5. מילון מונחים

5.1 שעות אורך:

מספר השעות המינימאלי למשך יום הלימודים המחייב הנלמד ע"י התלמיד בכיתתו לכל דרגת כיתה בנפרד וזאת בהתאם לאפיוני בית הספר, כפי שמופיעים בתקן השעות.

עמוד 7 מתוך 21

מדינת ישראל

משרד החינוך

סמנכ"ל בכיר ומנהל המינהל הפדגוגי

5.2 שעות רוחב:

שעות לימוד המוקצות לכיתה בנוסף לשעות האורך. שעות הרוחב ניתנות ע"י מורי בית - הספר או ע"י מורי חוץ, ובאמצעותן ניתן לחלק את הכיתה למספר קבוצות לימוד, לפצל מקצוע, ללמד בו-זמנית שני מקצועות (ויותר), להפעיל הפרדה מינית לנושאים שונים, לשלב מספר קבוצות לימוד בחוגים, במעבדות, בשעורי חינוך גופני וכיוצא בזה. לאחר ניכוי שעות האורך המינימליות המוקצות לכל כיתה ולכל תלמיד, יופעלו שעות הרוחב מיתרת שעות התקן הבסיסי, מסלי הטיפוח, מהקצאות ייחודיות ומשילוב פעילות חוגים, תוכנית קרב, ומשעות ממקורות חוץ (בעלויות, עמותות וכו') ובתנאי שתוכנית העבודה המוסדית אושרה ע"י הפיקוח.

רצוי ומומלץ להשתמש בשעות שפורטו גם להארכה נוספת של יום הלימודים, מעבר לשעות האורך המינימליות לכיתה ולתלמיד שיפורטו להלן (למעט סל טיפוח).

5.3 שעות יעוץ:

ניתנות למורה שאושר כיועץ בביה"ס ומקורן בשעות התקן הכולל של ביה"ס.

5.4 כישורי חיים:

הוחלט שבתי הספר יפעילו תכניות של כישורי חיים במסגרת שעת החינוך. היועץ החינוכי של ביה"ס במסגרת מחויבותו ללמד 8 ש"ש לפחות, יהיה אחראי להדרכת הצוות החינוכי ו/או לחילופין ידריך בעצמו את התלמידים במסגרת שעות החינוך. התכנית כוללת פיתוח זהות אישית, פיתוח חוסן אישי, פיתוח כישורים תוך אישיים, כישורים בין אישיים וכישורים חברתיים, שיעניקו כלים להתמודדות פעילה עם בעיות החיים בהווה, לקראת אורח חיים בריא ומשמעותי בעתיד.

התכנית כוללת היבטים של מניעת אלימות, מניעת שימוש לרעה בסמים ואלכוהול ומניעת עישון, חינוך מיני וחינוך לחיי משפחה ומניעת התעללות ופגיעות מיניות.

עד 6 שעות במשך השנה כולה מתוך שעות התוכנית לכישורי חיים יוקדשו לתכני התוכנית להתפתחות אישית ומערבות חברתית קהילתית.

5.5 שעות לתפקידים מיוחדים:

השעות ניתנות למורים הממלאים תפקידים אלו. השעות לנושא זה יינתנו אך ורק מתוך הקצאת התקן הייחודית שאושר מראש לאותו נושא (כמו שעות לביה"ס קהילתי, כישורי חיים, שעות למורי שילוב, שעות ריכוז מתי"א וכ"ו). בהתאם להנחיות אופק חדש.

עמוד 8 מתוך 21

מדינת ישראל

משרד החינוך

סמנכ"ל בכיר ומנהל המינהל הפדגוגי

6. שעות רכז שכבה רכז מקצוע ורכז חינוך חברתי

עפ"י הסכם השכר שנחתם עם הסתדרות המורים ב-17.9.2013, יוקצו שעות תפקיד, על חשבון שעות פרונטאליות לבעלי התפקידים רכז שכבה, רכז מקצוע ורכז חינוך חברתי, בהתקיים התנאים הבאים: השכבות שעבורן ניתנות השעות הן שכבות ז'-ט', במוסדות רשמיים. הן במוסדות חט"ב והן במוסדות יסודיים.

השעות ינתנו רק במוסדות שצורפו לאופק חדש ורק לעו"ה אשר מצורפים לאופק חדש. השעות ינתנו הן עבור כתות רגילות והן עבור כתות חינוך מיוחד.

<u>שעות תפקיד לרכז שכבה</u>
מחושבות עפ"י מס' הכיתות בכל אחת מהשכבות ז'-ט'. בגין שכבה המונה 4 כיתות ומעלה מפתח ההקצאה הוא 0.5 ש"ש כפול מס' הכיתות בשכבה, אך לא יותר מ-6 ש"ש לכל שכבה.
<u>שעות תפקיד לרכזי מקצוע</u>
מחושבות עפ"י מס' הכיתות בשכבות ז'-ט'. מפתח ההקצאה הוא 0.5 ש"ש כפול מס' הכיתות בשכבות ז'-ט'. סל זה מיועד לכל רכזי המקצוע במוסד יחד. (כל רכז יהיה זכאי לעד שעת תפקיד פרונטאלית אחת).
<u>שעות תפקיד לרכז חינוך חברתי</u>
מחושבות עפ"י מס' הכיתות בשכבות ז'-ט'. מפתח ההקצאה הוא 0.4 ש"ש כפול מס' הכיתות בשכבות ז'-ט'.

על ביה"ס להשתמש בשעות אלו למטרות אלו בלבד. השימוש בשעות אלו לכל מטרה אחרת- אסור.

דוגמאות :

לשם הנוחיות, ההנחה בטבלה הרצ"ב היא שמש' הכיתות בכל השכבות זהה. בכל מקרה, חישוב השעות בגין כל שכבה, יהיה בנפרד, בהתאם למס' הכיתות בפועל באותה השכבה.

עמוד 9 מתוך 21

מדינת ישראל

משרד החינוך

סמנכ"ל בכיר ומנהל המינהל הפדגוגי

מספר הכיתות בשכבה(כיתות נורמטיביות + כיתות חנ"מ)	שעות תפקיד לרכז שכבה	שעות תפקיד לרכז מקצוע	שעות תפקיד לרכז חינוך חברתי	סה"כ שעות מחושבות לשכבה	סך מספר הכיתות ז-ט בבית הספר	סה"כ שעות המחושבות לביה"ס	סה"כ שעות המוקצות לביה"ס (*)
1	0	0.5	0.4	0.9	3	2.7	3
2	0	1	0.8	1.8	6	5.4	5
3	0	1.5	1.2	2.7	9	8.1	8
4	2	2	1.6	5.6	12	16.8	17
5	2.5	2.5	2.0	7.0	15	21	21
6	3	3	2.4	8.4	18	25.2	25
7	3.5	3.5	2.8	9.8	21	29.4	29
8	4	4	3.2	11.2	24	33.6	34
9	4.5	4.5	3.6	12.6	27	37.8	38
10	5	5	4.0	14	30	42	42

(*) סך השעות המוקצות לביה"ס (בהנחה שמספר הכיתות בכל שכבת גיל זהה) יעוגל בהתאם.

7. מצבת התלמידים

מצבת התלמידים משמשת לדיווח תלמידים למערכת החינוך, היא מהווה את בסיס המידע המרכזי לכל ההחלטות הקשורות לחלוקת שעות תקן לתכנון ופיתוח עתידי ועוד. מצבת תלמידים היא בסיס מעקב ובקרה אחר וויסות וניידות התלמידים, טיפול במניעת נשירה וקביעת ההקצאה הסופית של שעות התקן. מצבת התלמידים משמשת נדבך מרכזי למסד נתונים ארצי, בין היתר לקביעת מדד הטיפוח ולהקצאת תקנים ותקציבים אחרים.

במהלך תקופת איסוף המצבת על מנהל ביה"ס להעביר דיווח למטה מצבת תלמידים על כל התלמידים שילמדו בבית ספרו, כולל תיקון השגויים והכפולים (במקרה של תלמיד כפול יש לבדוק מול ההורים היכן ילמד התלמיד), כך שהדיווח למטה מצבת תלמידים ב-1.9.2015 י"ז באלול תשע"ה יהיה תקין ומלא.

סיום איסוף מצבת לצורך הקצאת התקן יהיה ב- 15.10.15 ב' בחשוון התשע"ו.

עדכונים לאחר תאריך זה לא יזכו את ביה"ס בתקן בסיסי והמנהל לא יוכל להפעיל שעות תקן מעבר להקצאת שעות התקן הסופית, המבוססת על נתוני קליטת מצבת התלמידים בלבד.

עמוד 10 מתוך 21

מדינת ישראל

משרד החינוך

סמנכ"ל בכיר ומנהל המינהל הפדגוגי

עם קבלת תעודות ההעברה לתלמידים בכיתות ז' בחטיבות הביניים בשנת הלימודים התשע"ה מזכירות בית-הספר מתבקשת לאסוף את כל הפרטים האישיים הנדרשים למילוי מצבת התלמידים עבור התלמידים החדשים בבית הספר (צילום מתעודת הזהות, מספר אחים/יות והשכלת הורים). איסוף נתונים אלה במועד מוקדם יזרז את עדכון מצבת התלמידים בתחילת חודש ספטמבר 2015.

בתאריך 1 בספטמבר י"ז באלול תשע"ה מנהל ביה"ס יבדוק נוכחות כל התלמידים שדווחו למטה מצבת התלמידים.

תלמידים שלא הגיעו יש לבצע בירור מייד עם ההורים, ותלמיד שהחל לימודיו בבי"ס אחר יש לדווח למצבת תלמידים מיד על "עזיבה" ולרשות החינוך מקומית.

מפקחי בתי"ס יקבלו נתונים על מנהלי בתי"ס המעכבים דווח על תלמידים כפולים.

הנחיות מפורטות בדבר איסוף מצבת התלמידים תפורסמה בחוזר נפרד.

על מנהל בית הספר להעביר הצהרת מנהל חתומה על ידו באופן שוטף למטה מצבת תלמידים.

מנהל בית הספר לא יקבל בכתב הודעה על התקן הבסיסי ב-1 בספטמבר. אישור סופי של שעות התקן המאושרות יישלח רק לאחר סיום איסוף מצבת התלמידים, ולא יאוחר מ- **ב' בחשוון ' התשע"ו** (15.10.15).

מספר התלמידים הקובע להקצאת התקן לשנה"ל התשע"ו, יהיה עפ"י נתוני הקליטה במצבת תלמידים עד התאריך **15.10.2015 ב' בחשוון התשע"ו** שבו יערך החישוב הסופי לכל ביי"ס.

עם אישור ופתיחת כיתות חנ"מ (בהתאם לאישורן במשבצת) במערכת התקן ותקצובן בשעות תקן, לא ניתן יהיה לשנות את מספרי התלמידים.

להזכירכם, מס' התלמידים שיקבע במערכת התקן בכתות חנ"מ יהיה זה שיופחת מסך התלמידים בשכבה. מספר התלמידים בכתות החנ"מ לאחר שיתוקצב לא יחול בו שינוי, ולכן לא יתוקצבו תלמידי חנ"מ פעם נוספת בחינוך הרגיל, אם תוקצבו במסגרת כתות חנ"מ.

יש להקפיד כי עד למועד זה ייקלטו כל תלמידי בית הספר, אחרת עשוי בית ספר להיפגע במכסת שעות התקן המוקצות לו. לאחר תאריך זה תופעלנה חטיבות הביניים בהתאם למכסת השעות שהוקצתה כהקצאה סופית.

מנהלי בתי הספר ירשמו לבית ספרם תלמידים עפ"י ההנחיות שפורסמו בחוזר מנכ"ל ס"א/7 (א) מתאריך 1 במרס 2002, וחוזר ס"ב/8 (א) ניסן התשס"ב, אפריל 2002 (הוראות קבע).

המנהל יידרש להסביר ולנמק למנהל/ת המחוז על כל סטייה מהתחזית וכל חריגה בשעות התקן. סטיות וחריגות תחייבנה את החזרת שעות התקן.

קיימים בתי ספר הנוהגים לנייד תלמידים בין השכבות וזאת על מנת לגרום לפתיחת כיתה

ותקצובה. לאחר הקצאת התקן התלמיד מנויד חזרה לשכבה בה אמור ללמוד.

מיותר לציין כי נידוד זה אינו תקין, בית ספר שיבצע מהלך כזה יקרא לבירור מול מנהל המחוז. לתשומת לבכם – חשוב לדווח על התלמידים ברצף לימודי – תלמידים שיחרגו מדיווח זה יופיעו בשגיאות הערה שלהלן:

581 – רצף לימודים לא תקין (תלמיד יורד/עולה/נשאר כיתה).

582 – גיל התלמיד חריג לכיתה.

עמוד 11 מתוך 21

מדינת ישראל

משרד החינוך

סמנכ"ל בכיר ומנהל המינהל הפדגוגי

8. בקרת ניצול התקן

משרד החינוך יפעיל גם השנה מערך בקרה נרחב, על מנת להבטיח את ניצול תקן השעות בהתאם ליעדיו המקוריים ולוודא מילוי ההוראות ככתבן וכלשונו. בתהליך הבקרה ייבדק רישום השעות השונות במערכת השעות, כפי שפורטו בחוזר זה.

מכתב בנושא נמצא בתקנט בלשונית חוזרים.

שעות האורך, עליהן להופיע במערכת שעות התלמיד, הכתה, בית הספר והמורה והן חייבות להינתן אך ורק משעות התקן של משרד החינוך ואין להחליפן בשעות ממקורות אחרים (כמו תוכנית קרב - שעות שרות לאומי, תל"ן, עמותות בעלות מורות-חיילות ועוד).

שעות רוחב, עליהן להופיע במערכת השעות של התלמיד, הכתה, בית הספר והמורה.

שעות מוסדיות, אינן מופיעות כשעות אורך או רוחב במערכות התלמידים, אלא רק אצל אלו המשתלבים בפעילויות מסוימות.

הן מופיעות במערכת המוסדית ומערכת המורים.

שעות התגבור, מופיעות במערכת השעות של התלמידים המתגברים ושל המורים העובדים ולא כמסגרת שעות כיתתיות או מוסדיות.

כל השעות הללו באות לידי ביטוי במערכת העבודה של המורים כמרכיבים במבנה משרתו הכוללת.

האחריות הישירה להקצאת שעות התקן ולביצוען התקין עפ"י ההוראות חלה על מנהל בית הספר ועל המפקח הכולל המופקד על המוסד החינוכי.

בכבוד רב,

אריאל לוי

סמנכ"ל בכיר ומנהל המינהל הפדגוגי

העתק: גב' מיכל כהן, מנכ"לית המשרד

גב' עירית בירן, סגנית פדגוגית מנהלת המינהל הפדגוגי

גב' דסי בארי, מנהלת אגף א' חינוך על יסודי

מר מנחם מזרחי – מנהל אגף א' אמחי

ד"ר סער הראל, מנהל אגף שחי"ר

גב' מאיה שריר, מנהלת אגף קליטת תלמידים עולים

גב' אתי סאסי, מנהלת מינהלת ניהול עצמי ודיפרנציאלי

גב' סימה עובדיה פורצל, מנהלת תכנית הליווי הפדגוגי ל תקצוב הדיפרנציאלי

מר גור רוזנבלט, מנהל מינהל (רישוי, בקרה ואכיפה)

מר אופיר מידן, מנהל אגף א' (ביקורת פנימית)

מדינת ישראל

משרד החינוך

סמנכ"ל בכיר ומנהל המינהל הפדגוגי

תחזית הכיתות והתלמידים להקצאת תקן בסיסי בשנת הלימודים תשע"ו

בעזרת הטבלה שבנספח ב להלן יתבצע חישוב שעות התקן הבסיסי המוקצבות לכל שכבה במוסד (לכיתות רגילות בלבד). החישוב ייעשה לפי העקרונות שלהלן:

1. מספר התלמידים בשכבה: נתון זה הוא אומדן של מספר התלמידים הצפוי בשכבה בשנת הלימודים התשע"ו

2. מספר הכיתות הנורמטיביות: נתון זה נגזר מתוך אומדן מספר התלמידים בשכבה, ומבוסס על כך שמספר התלמידים המרבי בכיתה הוא בהתאם למדד גודל כיתה בית ספרי. בהתאם לכך, על כל תוספת מעל למספר תלמידים בהתאם למדד גודל כיתה בית ספרי יש לפתוח כיתה נוספת. לדוגמה:

עבור שכבת גיל המונה 267 תלמידים קיימות 6 כיתות של 40 תלמידים וכיתה נוספת של 27 תלמידים. לפיכך התחזית עבור שכבה זו היא 7 כיתות.

$$\text{אופן החישוב: } \frac{267}{40} = 6.675$$

את תוצאת חישוב הכיתות יש לעגל תמיד למספר שלם כלפי מעלה.

3. מספר התלמידים הממוצע בכיתה: נתון זה מתקבל על ידי חלוקה של מספר התלמידים בשכבה במספר הכיתות הנורמטיביות. לדוגמה:

בהמשך לדוגמה שלעיל, עבור 267 תלמידים נדרשות 7 כיתות. מספר התלמידים הממוצע בכיתה מחושב באופן זה:

$$\frac{267}{7} = 38.14$$

משמעות תוצאה זו היא שבבית ספר זה תהיינה 6 כיתות בנות 38 תלמידים כל אחת וכיתה אחת בת 39 תלמידים.

4. סך כל שעות התקן הבסיסי: נתון זה הוא תחזית ההקצאה של שעות התקן לשנה הבאה. מתוך טבלת ההקצאה של שעות התקן (ראה נספח ב) יש למצוא את מספר השעות המתאים לגודל הכיתה הנבדקת ולהכפיל נתון זה במספר הכיתות הנורמטיביות.

לדוגמה, עבור שכבה שיש בה 6 כיתות של 38 תלמידים וכיתה אחת של 39 תלמידים יהיה החישוב כדלקמן:

$$\text{סה"כ שעות תקן בסיסי} = \{(\text{מס' שעות לכיתה בת 39 תלמידים})\} + \{(\text{מס' שעות לכיתה בת 38 תלמידים}) \times 6\}.$$

תחזית הכיתות והתלמידים תיבדק במחוז.

הערה: ההקצאה תינתן במספרים שלמים, לאחר סיכום מספר התלמידים והשעות בשכבה, על פי הטבלה בנספח ב' של חוזר זה.

אם, לאחר סיכום השעות לשכבה, נשארת שארית, תעוגל היתרה מ-0.1 עד 0.4 כלפי מטה, ולא תזכה בשעות, והיתרה מ-0.5 עד 0.9 תעוגל כלפי מעלה, ותזכה את השכבה בשעה נוספת.

מדינת ישראל

משרד החינוך

סמנכ"ל בכיר ומנהל המינהל הפדגוגי

נספח א': מפתח להקצאת השעות לתלמידים עולים – התשע"ו

מספר השעות	מספר התלמידים העולים
6	3 – 1
10	9 – 4
15	14 – 10
20	19 – 15
29	24 – 20
32	29 – 25
34	39 – 30
36	44 – 40
38	49 – 45
40	54 – 50
42	59 – 55
45	64 – 60
50	69 – 65
53	74 – 70
55	79 – 75
60	84 – 80
63	89 – 85
66	94 – 90
70	99 – 95
73	104 – 100
76	109 – 105
80	114 – 110
83	119 – 115
86	124 – 120
90	129 – 125
93	134 – 130
96	139 – 135
100	144 – 140
103	149 – 145
106	154 – 150
110	159 – 155
113	164 – 160
116	169 – 165
120	174 – 170
123	179 – 175
126	184 – 180
130	189 – 185
133	194 – 190
136	300 – 195

עמוד 14 מתוך 21

מדינת ישראל
משרד החינוך
סמנכ"ל בכיר ומנהל המינהל הפדגוגי

נספח ב

טבלה לחישוב הקצאת שעות התקן הבסיסי בחטיבות הביניים - התשע"ו

מס' התלמידים בכיתה	תקן בסיסי	תוספת לערבית ולצרפתית שפה זרה שנייה
40	38.03	1
39	36.89	1
38	35.76	1
37	34.63	1
36	33.52	1
35	32.86	1
34	32.70	1
33	32.54	1
32	32.38	1
31	32.23	1
30	32.07	1
29	31.91	1
28	31.76	1
27	31.60	1
26	31.44	1
25	31.29	1
24	31.13	1
23	30.97	1
22	30.81	1
21	30.66	1
20	30.50	1

טבלה זו מיועדת לתחשיב השעות בכיתות רגילות בלבד.

עמוד 15 מתוך 21

מדינת ישראל

משרד החינוך

סמנכ"ל בכיר ומנהל המינהל הפדגוגי

נספח ג

הנחיות להפעלת שעות סל הטיפוח בחטיבות הביניים, התשע"ו

1. מודל התקצוב הדיפרנציאלי של שעות סל הטיפוח בחטיבות הביניים גובש במשרד החינוך מתוך כוונה לאפשר שוויון הזדמנויות לכל תלמיד ותלמיד במערכת החינוך. יישום מודל התקצוב החדש החל בשנה"ל תשע"ה בשיעור של 10%, ויתפרס על פני חמש שנים עד ליישום מלא בשנה"ל תשע"ט. במסגרת המודל לתקצוב דיפרנציאלי הוגדר בסיס השעות שעל כל תלמיד ללמוד בחטיבת הביניים, וניתנת תוספת של 2 ש"ש לכל כיתה נורמטיבית, במהלך שלוש שנים. תוספת זאת גם היא תוקצה באופן הדרגתי עד למיצויה בשנה"ל תשע"ט.

2. הקצאת שעות הסל

הקצאת שעות הסל נקבעת על פי שלושה פרמטרים:

- א. מדד הטיפוח, המורכב מארבעה קריטריונים: השכלת הורים, הכנסות לנפש, פריפריאליות, ארץ לידה / ארץ מצוקה.
- ב. גודל בית-הספר - מספר התלמידים הלומדים בכל כיתה ושכבת גיל.
- ג. שיעור בתי הספר הזכאים לקבל משאבי טיפוח

3. עקרונות התקצוב:

- א. הגדלת בסיס התקן בחטיבת הביניים ב-2 ש"ש לכל הכיתות - במהלך מדורג של שלוש שנים.
- ב. הקצאת סל טיפוח בית ספרי המותאם לצורכי התלמידים, לפי פרופיל בית הספר.
- ג. הגדלת האוטונומיה הניהולית בניצול המשאבים, על ידי המרת סלים חיצוניים שהיו עד כה "צבועים" לתכניות מדויקות ומוקצים על ידי המטה, לסל בית ספרי מותאם לצורכי בית הספר, שמוגדרים בו רק יעדיו הכלליים. למנהל בית הספר ניתנת האוטונומיה לניהול הסל, תוך שמירה על העקרונות והיעדים בדרך בה הוא בוחר.

פירוט:

- א. התקן הבסיסי גדל ב-0.66 שעה לכיתה בשנה"ל תשע"ו ויגדל עד ל-2 ש"ש בתום הליך היישום.
- ב. בנוסף, יוקצה סל טיפוח דיפרנציאלי על פי פרמטרים של טיפוח בית ספרי ופרופיל התלמידים.
- ג. חלק ממשאבי בית הספר, שהיו עד כה מוקצים במסגרת סלי שעות "צבועים", יוקצו מעתה עם הגדרות יעוד כלליות, כך שלבית הספר תהיה אוטונומיה להחליט במידה רבה על אופן ניצולם.
- ד. סלי השעות הכלליים שיוסטו בהדרגה לסל הטיפוח הם: שיפור הישגים, חינוך אישי ומחצית משעות התמרוץ.
- ה. בשלב המעבר בלבד יוקצו סלים אלו בהתאמה לקצב יישום התכנית, כאשר עם השלמתה יוטמעו השעות בסל הטיפוח.
- ו. יישום התכנית בשנת תשע"ו יהיה בהיקף של 33% מהתכנית ביישום מלא.
- ז. למנהל בית הספר תהיה אוטונומיה בניהול שעות סל הטיפוח ויקבעו עקרונות ויעדים לניהולן.
- ח. להלן תמונת התקציב הבית ספרי בתום תהליך היישום:
בסיס התקן שבית הספר זכאי לו +2 ש"ש לכל כיתה + שעות תמרוץ עדכניות + סל טיפוח המותאם לפרופיל הבית ספרי, ללא הסלים הייעודיים שצוינו לעיל.

מדינת ישראל

משרד החינוך

סמנכ"ל בכיר ומנהל המינהל הפדגוגי

4. התוצאות המצופות העיקריות:

1. עליה עקבית בהישגי התלמידים המתקשים בתחומי הליבה.
2. עליה עקבית במדדי האקלים הבית ספרי.
3. עליה עקבית בהתמדת התלמידים.
4. עליה עקבית בתפקודי לומד המותאמים למאה ה-21.

5. שעות הטיפול יסייעו לבתיה"ס למקד את העבודה על פי הדגשים הבאים:

- א. הקצאה בהיקף של לפחות 20% מהשעות לשעות ייעוץ חינוכי ומת"ל. יש להקצות 4 – 8 שעות מת"ל לשכבה, בהתאם לגודלה.
- ב. מתן מענים ייחודיים ודיפרנציאליים תוך יישום תכניות אישיות לקידום תלמידים מתקשים ותלמידים מצטיינים.
- ג. חיזוק מיומנויות יסוד והישגים בתחומים: שפות, מתמטיקה, מדעים.
- ד. שיפור מיומנויות למידה ותפקודי לומד.
- ה. מניעת נשירה וחיזוק ההתמדה בדגש על ילדים בסיכון.
- ו. מיסוד מסגרות נוספות לאינטראקציה מורה-תלמיד והעצמה אישית.
- ז. העמקת החינוך הערכי- חברתי.
- ח. קליטת מתמחים במודל של שני מורים בכיתה.

בחינוך הערבי הבדואי והדרוזי, בנוסף למפורט לעיל, יושם דגש מיוחד על:

- א. חיזוק מיומנויות יסוד: ערבית, עברית לדוברי ערבית, אנגלית, מתמטיקה. התכנית "עברית על הרצף" בהיקף של שעה שבועית תופעל בכל כיתות ז'- ט' בהיקף של 1 ש"ש מתוך שעות הליבה
- התכנית "יהיה בסדר" לחט"ב במחוזות צפון, מרכז דרום וחיפה תופעל בהיקף של 1 ש"ש מתוך השעות התוספתיות בתקצוב הדיפרנציאלי
- ב. אמנויות לסוגיהן.
- ג. חינוך בלתי פורמאלי.

6. תכנית הליווי הפדגוגי לתקצוב הדיפרנציאלי:

בשנה"ל תשע"ו יבחרו בתי ספר שיקבלו מעטפת תמיכה וליווי פדגוגית לשם מיצוי מיטבי של שעות הטיפול ושעות הלימוד ולצורך צמיחה בית ספרית. מידע אודות התכנית יפורסם בנפרד.

7. הנחיות להכנת תכניות הטיפול ואישורן בבתי הספר המשתתפים בתכנית הליווי הפדגוגי לתקצוב הדיפרנציאלי:

- א. בית הספר יכין תכנית ייעודית לשימוש בשעות הטיפול המתווספות. **יש להקפיד** בכתיבת התוכנית על מילוי הנחיות להפעלת סל טיפוח ולמלא הטפסים כנדרש: שם התוכנית, מספר תלמידים, מספר קבוצות, מספר שעות, דרכי מעקב ותוצאות מצופות מדידות. **על מנהל ביה"ס לוודא שבתיק סל הטיפול המוסדי יהיו:** עותק מערכת שעות סל טיפוח, שמות המורים, רשימות התלמידים הנהנים מהשעות וריכוז המעקב אחר התקדמות התלמידים, לצורך ליווי ובקרה, מכתב אישור תוכנית סל הטיפול

עמוד 17 מתוך 21

מדינת ישראל

משרד החינוך

סמנכ"ל בכיר ומנהל המינהל הפדגוגי

- ב. ניתן להשתמש בשעות אלה להארכת יום הלימודים, להוראה בקבוצות קטנות ולעבודה במודל של שני מורים בכיתה.
- ג. תכנית העבודה לשעות הטיפוח הינה חלק מתכנית העבודה הבית ספרית הכוללת.
- ד. בית הספר יציג את תכנית העבודה הבית ספרית, ובמסגרתה את התכנית הייעודית לשימוש בשעות הטיפוח, בפני וועדה מלווה בית ספרית הכוללת את המפקח הכולל, הממונה הפדגוגי לתקצוב הדיפרנציאלי במחוז וממונה שח"ר במחוז, וישתף בשיקולי הדעת שהנחו אותו בגיבוש התכנית. במידה שאין לבית הספר וועדה מלווה, תוקם וועדה ייעודית הכוללת את בעלי התפקידים הנ"ל.
- ה. תכנית העבודה תאושר על ידי הוועדה המלווה או הוועדה הייעודית.
- ו. בתי הספר המשתתפים בתכנית יקבלו ליווי בתהליך גיבוש תכנית העבודה ויישומה, תוך ניצול אפקטיבי של המשאבים התוספתיים שהוקצו.
- ז. האחריות הישירה להגשת התכניות ולביצוען בהתאם לחוזר זה מוטלות על מנהל בית הספר. על מנת לבנות מענים התואמים את הצרכים הייחודיים של בית הספר, רצוי להיעזר במאגר התוכניות שהמשרד מפעיל. מומלץ לפנות לקבלת הדרכה וסיוע לגורמים הבאים: המפקח הכולל, ממונה פדגוגי לתקצוב דיפרנציאלי במחוז, ממונה שח"ר במחוז, ממונה פדגוגית על התקצוב הדיפרנציאלי במחוז ומדריכות האגף לחינוך על יסודי (בתכניות: תקצוב דיפרנציאלי, אל"ה, חאלו"ם ומרחב).
8. הנחיות להכנת תכניות הטיפוח ואישורן בבתי הספר שאינם משתתפים בתכנית הליווי הפדגוגי של התקצוב הדיפרנציאלי
- 8.1 תכנית העבודה השנתית הכוללת של ביה"ס, תכלול גם את תכנית ניצול שעות סל הטיפוח.
- 8.2 המפקחים הכוללים ינחו את מנהלי בתי הספר להכין תכנית שנתית להשגת היעדים שהוזכרו לעיל בעזרת המשאבים הנוספים שהוקצו למטרה זו, לאחר קבלת סך המשאבים שהוקצו להם.
- 8.3 התכניות שיכינו מנהלי בתי הספר תיבדקנה ותאושרנה על ידי המפקחים הכוללים ועל ידי הממונים על שח"ר במחוז.
- 8.4 הממונה על שח"ר במחוז ירכז את התכניות המאושרות ויגישן למנהל המחוז ולמנהל אגף שח"ר.
- 8.5 מנהלי המחוזות יקיימו במהלך השנה דיון בישיבת מפקחים על התכניות שהוגשו. בדיון יימסר הדיווח על מהלך הביצוע של התכניות, ותגובשנה מסקנות והמלצות שתוגשנה לוועדת סל הטיפוח הארצית.
- 8.6 התכניות שתופעלנה מתקציב סל הטיפוח תיבדקנה באופן מדגמי על ידי המחוזות ע"י יחידת הבקרה על ניצול השעות ועל ידי לשכת המדען הראשי, כדי שניתן יהיה לעמוד על מידת האפקטיביות שלהן לאור המטרות המוגדרות להפעלת הסל.
- 8.7 במהלך שנת הלימודים יוכן דו"ח ביניים כללי, ובו סיכום וניתוח של הפעולות שנעשו במערכת לשם השגת היעדים במסגרת תוספת השעות שנועדה לשם כך. הדו"ח יסכם את התכנית ויתייחס גם להערכת תוצאות הפעולה.
- 8.8 האחריות הישירה להגשת התכניות ולביצוען בהתאם לחוזר זה מוטלת על מנהל בית הספר.
- 8.9 מנהלי המחוזות יזמנו אליהם לבירור מנהלי בתי ספר אשר לא ימלאו אחרי ההנחיות של חוזר זה.
- בתי ספר המעוניינים לקבל לקט תכניות טיפוח יפנו לממונים על שח"ר במחוז, ולמפקח הכולל של בית הספר.

עמוד 18 מתוך 21

מדינת ישראל

משרד החינוך

סמנכ"ל בכיר ומנהל המינהל הפדגוגי

9. הפעילויות הנדרשות

- 9.1 מנהל בית הספר יגיש את תכניות הטיפול למפקח הכולל ולממונה על שח"ר במחוז עד לתאריך ה- 24/9/2015
- 9.2 מנהל המחוז באמצעות מפקח המחוז וממונה שח"ר יעביר את רשימת בתי הספר שאושרו להם התכניות וימסור העתק למנהל מחלקת התקן במחוז עד (31 באוגוסט 2015)
- 9.3 ממונה שח"ר ידאג לקבל את אישור המפקח הכולל, ויודיע למפקח הכולל ולבית הספר על אישור התכניות עד 15/10/2015.
- 9.4 בתי הספר יגישו למפקח שח"ר במחוז את מערכת השעות שנקבעה לניצול שעות הטיפול והעתק למפקח הכולל על המוסד עד (24 בספטמבר 2015)
- 9.5 הממונה על שח"ר במחוז יגיש למנהל המחוז ולמנהל אגף שח"ר סיכום על דרך הניצול של שעות סל הטיפול.
- 9.6 אגף שח"ר יקיים בקרה על העברת השעות לבית-הספר ועל אופן ניצולן.

אין להקצות מסל הטיפול לניהול, לבעלי תפקידים, להקבצות. בכיתות שנאלצים לקיים בהן רמות לימוד שונות ניתן להשתמש בשעות סל הטיפול לתוספת שעות לתלמידי הרמות הנמוכות (לתגבור, לקבוצות עבודה, שעות "מטרימות" וכו').

10. כלים לבדיקת תפוקות ניצול שעות סל הטיפול:

- א. בבית הספר ינוהל מעקב מתועד ובאופן שוטף אחר התקדמותם של התלמידים הנהנים משעות מסל הטיפול (תיק תלמיד ו/או במנכ"ס).
- יש להכין תכניות עבודה אישיות מכוונת לתוצאות. יש לוודא עבודה על פי קריטריונים ברורים ואחידים לשימוש בשעות אלה ולאיכותן. חשוב להשתמש בתוצאות מבחני POST - PRE ומבדקי הערכה.
- ב. במידה שבית הספר לא מצליח לקדם את התלמידים על פי התכנית, יתבקש מנהל בית הספר לבחון מחדש את התכנית, הכלים ורכיביה ובמידת הצורך לשנות אותה, תוך היוועצות עם בעלי התפקידים שצויינו לעיל.

לרשות המחוזות השנה יעמדו 10% מתוך שעות סל הטיפול לשם תיקון עיוותים והיענות לבעיות ייחודיות בנושא הטיפול. שעות אלה תוקצנה לבית הספר על-ידי ועדת סל הטיפול המחוזית. בראשות הוועדה יעמוד מנהל/ת המחוז, ומרכז הוועדה הינו ממונה שח"ר במחוז.

עמוד 19 מתוך 21

מדינת ישראל
משרד החינוך
סמנכ"ל בכיר ומנהל המינהל הפדגוגי

להלן רשימת הממונות הפדגוגיות לתקצוב דיפרנציאלי במחוזות:

מחוז	ממונה פדגוגי תקצוב דיפרנציאלי	טלפון	דוא"ל
מטה	גב' סימה עובדיה פורצל	050-6282316	simaov@education.gov.il
צפון	גב' אראלה אשכנזי	050-6283511	erellaas@education.gov.il
ירושלים	גב' תמירה בן-ארי	054-7711898	tmirabe@education.gov.il
חיפה	גב' סיגלית כהן	050-6282945	sigalitco@education.gov.il
מרכז	גב' רחל אלניר	052-8365161	rachelelni@education.gov.il
ת"א	גב' רחלי כהן-סמסון	050-6283032	rachelico@education.gov.il
דרום			

להלן שמות המפקחים הרפרנטים- מתאמי אגפי הגיל בעי"ס

מחוז	רפרנט לחינוך העי"ס	טלפון
מטה	(מדריכה) גב' נועה גרומן	0524317498
צפון	גב' רבקה וישניה	0506282084
ירושלים	גב' רות לסרי	025601678
חיפה	מר זלי מרון	048632743
מרכז	גב' פנינה שומרון	036896601
ת"א	גב' נורית רמתי	036896232
דרום	גב' רחל אניסמן	086263044
חינוך התיישבותי	מר ראובן לייבל	036998876

עמוד 20 מתוך 21

מדינת ישראל
משרד החינוך
סמנכ"ל בכיר ומנהל המינהל הפדגוגי

להלן רשימת מפקחי אגף שח"ר המטפלים בסלי הטיפוח במחוזות:

מחוז	ממונה שח"ר בחט"ב	טלפון
מטה	גב' עינת בן-עמרם	02-5603786
צפון	גב' עדנה נודלמן	04-6500340
ירושלים	מר שלום מוחה	02-5601533
חיפה	גב' לאה ווגסטף	04-8632614
מרכז	גב' אסתי יוסף	03-6896520
ת"א	איריס אביוב ציגל	03-6896341
דרום	גב' זיוה בן אטר	08-6263254
חינוך התיישבותי	גב' עליזה שרייר	03-6898814

עמוד 21 מתוך 21